

PRILOGA I

VSEBINA PROGRAMA PRVEGA USPOSABLJANJA KOORDINATORJEV

Vsebina programov prvega usposabljanja mora vsebovati naslednje teme:

1. zakonodaja s področja varnosti in zdravja pri delu in s področja graditve objektov,
2. naloge koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu,
3. preprečevanje tveganja za varnost in zdravje pri delu,
4. usklajevanje varnosti pri delu v fazi priprave projekta,
5. usklajevanje varnosti pri delu v fazi izvajanja projekta.

1. zakonodaja

Splošni cilji:

- seznanjenost s problematiko preprečevanja tveganja za varnost in zdravje pri delu,
- poznavanje zakonodaje, ki se nanaša na varnost in zdravje pri delu,
- poznavanje zakonodaje, ki se nanaša na postopke v gradbeništvu.

Osnovna vsebina programa usposabljanja:

- splošni pojmi na področju varnosti in zdravja pri delu,
- preučitev potrebe po strokovnem usposabljanju: odnos med varnostjo pri delu in usposabljanjem,
- zakonodaja s področja graditve objektov:
  - postopki za zagotavljanje bistvenih lastnosti objektov,
  - določbe v zvezi s projektiranjem,

- določbe v zvezi z gradbenim dovoljenjem,
- določbe v zvezi z gradnjo.
- zakonodaja s področja varnosti in zdravja pri delu:
- zakon o varnosti in zdravju pri delu,
- uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premečnih gradbiščih,
- drugi predpisi, ki se nanašajo na področje varnosti in zdravja pri delu v gradbeništvu.

2. naloge koordinatorjev za varnost in zdravje pri delu

Splošni cilji:

- poznavanje vlog različnih udeležencev pri gradnji,
- seznanjenost z delovnimi nalogami koordinatorjev v fazi priprave projekta in koordinatorjev v fazi izvajanja projekta,
- opredelitev aktivnosti koordinatorjev v fazi priprave projekta in koordinatorjev v fazi izvajanja projekta in njihovega medsebojnega sodelovanja z ostalimi udeleženci pri delih,
- opredelitev možnosti in sredstev za ukrepanje, ki so na voljo koordinatorjem.

Osnovna vsebina programa usposabljanja:

- funkcija in naloge koordinatorjev,
- različne faze načrtovanja in gradnje objekta ter naloge in obveznosti različnih udeležencev pri gradnji (pogodbena dokumentacija),
- okoliščine izvajanja koordinacijskih nalog (pogodbe in odgovornosti),
- cilji, sestava in vsebina različnih sredstev koordinacije: varnostni načrt, tehnične specifikacije projekta, vodenje evidence o dejavnostih koordinacije,
- obveščanje delavcev.

3. preprečevanje in zmanjševanje tveganja pri delu

Splošni cilji:

- poznavanje različnih načinov koordinacije varnosti pri delu,
- sposobnost identificiranja in ocenjevanja naslednjih tveganj pri delu:
  - splošna tveganja, ki so jim izpostavljeni delavci,
  - tveganja, ki so posledica hkratnega ali zaporednega izvajanja del različnih izvajalcev na gradbišču,
  - različna tveganja pri izvajanju naknadnih del na objektih,
  - sposobnost določitve ukrepov za preprečevanje teh tveganj v različnih fazah gradnje, koordinator mora biti sposoben predlagati preventivne ukrepe, pri čemer mora dati prednost izvajanju ukrepov v fazi priprave projekta, in pri tem upoštevati kriterije stroškov, učinkovitosti in delovanja v skladu s predpisi,
  - sposobnost določitve načina izvajanja teh ukrepov s strani različnih izvajalcev v vseh gradbenih fazah.

Osnovna vsebina programa usposabljanja:

- multi-kavzalni pristop k ugotavljanju narave nezdod pri delu in mehanizmi za njihovo preprečevanje,
- različni načini preprečevanja tveganja pri delu:
- temeljna načela preventive,
- ocenjevanje tveganj,
- različni preventivni ukrepi za preprečevanje nezdod in ohranjanje zdravja delavcev ter merila za izbiro teh ukrepov,
- preučevanje najbolj pogostih tveganj in uporabljenih preventivnih ukrepov na gradbiščih (v fazi priprave projekta):
  - dejavniki okolja (postavljanje gradbišča, omejevanje gradbišča od okolice in ureditev dostopov, geološki dejavniki, okolica gradbišča, obstoječa omrežja in infrastruktura),
  - zagotavljanje higienskih pogojev dela na gradbišču, prostorov za počitek, ustrezne prehrane in napitkov,
  - premikanje tovorov,
  - zemeljska dela,
  - skladiščenje,
  - delo na velikih višinah in/ali delo, ki se izvaja na različnih nivojih,
  - uporaba medijev in različnih oblik energije pri delu (provizorična električna instalacija, stisnjen zrak, voda),
  - uporaba nevarnih proizvodov (kemične snovi, radioaktivne in ionizirajoče snovi),

- promet in uporaba delovne opreme,
- gibanje ljudi,
- odstranjevanje odpadkov (zbiranje, skladiščenje in odvoz),
- specifične razmere (hrup, prah, sevanje),
- groba gradbena dela,
- zaključna gradbena dela,
- določanje posebno nevarnih del in navedba ustreznih načinov preprečevanja tveganja pri teh delih,
- študije o tveganjih in preventivnih ukrepih pri naknadnih delih na objektih po izvršitvi del:
  - gibanje ljudi: dostopi do delovnih mest,
  - dela na strehi,
  - fasadna dela,
  - dela pod zemljo in na tehničnih lokacijah, cevovodih (voda, plin, telefon, kabelska televizija ...), dvigalih,
  - vzdrževanje instalacij za distribucijo tekočin in energije.

4. usklajevanje varnosti pri delu v fazi priprave projekta

Splošni cilji:

- sposobnost (že v začetni fazi načrtovanja) predvideti, identificirati in določiti prioriteto obravnave tveganj, ki lahko izhajajo iz različnih arhitekturnih, tehničnih, tehnoloških in organizacijskih možnosti, in iz dejavnikov okolja (bližnja in daljna okolica),
- sposobnost določiti preventivne ukrepe, ki morajo biti določeni v razpisni dokumentaciji: seznam razpisnih pogojev, ocena stroškov, varnostni načrt, dokumentacija projekta in sposobnost izdelave varnostnega načrta,
- sposobnost določiti pravila organiziranosti, vodenja in vzdrževanja gradbišča.

Osnovna vsebina programa usposabljanja:

- različne faze izdelave načrta in postopki, ki jih je potrebno izpeljati pred začetkom gradbenih del,
- preučevanje dokumentacije in skic, ki so del načrta, z vidika preprečevanja tveganja pri izvajanju gradbenih del.
- Identificiranje tveganj, katerim se ni mogoče izogniti, in opredelitev specifičnih tveganj ter navedba ustreznih ukrepov in tehnik za preprečevanje tveganja pri delu,
- poznavanje načinov vodenja sestankov z različnimi udeleženci (naročnik, projektant, zaposleni v projektivnem biroju, predstavniki podjetij), ter poznavanje načinov podajanja ustreznih informacij v zvezi z zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu,
- izdelava varnostnega načrta in dokumentacije iz 7. člena uredbe,
- določitev pravil organiziranja, vodenja in vzdrževanja gradbišč, vključno s pravili za skupno uporabo varovalne opreme in instalacij ter pravili, katerih cilj je izogibanje tveganjem, ki izhajajo iz hkratnih dejavnosti, ki potekajo na gradbišču,
- seznanjanje z izdelavo razpisne dokumentacije za oddajo del.

5. usklajevanje varnosti pri delu v fazi izvajanja projekta

Splošni cilji:

- poznavanje oblike in vsebine varnostnega načrta,
- sposobnost predvidevanja razmer, ki bi lahko privedle do tveganj, pred začetkom gradbenih del.
- Osnovna vsebina programa usposabljanja:
- določitev delovnih nalog koordinatorja,
- različne faze gradbenih del in delovne naloge različnih udeležencev pri gradnji (naloge, obveznosti, pogodbena dokumentacija),
- poznavanje načinov vodenja sestankov z različnimi izvajalci ter poznavanje načinov podajanja ustreznih informacij v zvezi z zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu,
- sestavljanje uradnih obvestil, poročil s sestankov ali o obiskih na gradbišču, vodenje knjige ukrepov za varno delo,
- nadzorovanje varnosti pri delu na gradbišču: identificiranje in ocenjevanje tveganj ter določanje ustreznih preventivnih ukrepov, ki jih je potrebno izvesti,
- pravila in zahteve, ki veljajo za uporabo skupne delovne opreme (montaža, uporaba, vzdrževanje in demontaža),
- načini obveščanja različnih udeležencev pri delih.